

دانشگاه علوم پزشکی تهران
معاونت تحقیقات و فناوری
مدیریت امور پژوهشی

دی ماه ۱۴۰۳

نشست خبری برای ارائه پیام پژوهشی

مداخله‌های مبتنی بر مشارکت مردم برای بهبود سلامت

دهان و دندان

مجری اصلی:

دکتر حانیه‌سادات سجادی

مرکز تحقیقات بهره‌برداری از دانش سلامت و مرکز تحقیق و توسعه سیاست‌های دانشگاه

طرح تحقیقاتی با عنوان "مرور حیطه‌ای مداخله‌های مبتنی بر مشارکت جامعه برای ارتقای سلامت دهان و دندان" توسط خانم دکتر حانیه سجادی عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران به عنوان مجری اصلی اجرا شده و در سال ۱۴۰۳ خاتمه یافته است. این پژوهش ارزشمند توانسته است به ارتقای سطح دانش در حوزه توانمندسازی و مشارکت مردم در سلامت کمک نماید. در ادامه خلاصه‌ای از پیام پژوهش و کاربرد آن در راستای ارتقای سلامت جامعه برای استفاده از ذینفعان توسط مجری محترم به اشتراک گذاشته شده است. امید است این دستاورد بتواند راهگشای توسعه و کاربردی شدن نتایج پژوهش‌ها باشد.

✍ خود را معرفی کرده و سوابق علمی و اجرایی مرتبط با طرح حاضر را مختصر بیان کنید.

با درود. من حانیه‌سادات سجادی هستم. استاد دانشگاه علوم پزشکی تهران در رشته مدیریت سلامت. حدود ۲۰ سال است که در سیاست‌گذاری‌های سلامت مشغول فعالیت، آموزش و پژوهش هستم. حیطه‌ی موردعلاقه پژوهشی‌ام حکمرانی خوب در نظام سلامت است. یکی از ابعاد حکمرانی خوب، مشارکت مردم در سیاست‌گذاری است که اخیراً تلاش کردم در این زمینه در حال مطالعه و بررسی بیشتر هستم.

✍ تیم مجریان و همکاران طرح را همراه با وابستگی سازمانی آنها معرفی فرمایید.

در این پژوهش نیز مفتخر به حضور و مشارکت یکی از دانشجویانی که واحد نگارش علمی را در دوره دیپلم پژوهشی دانشگاه با من داشتند، بودیم. خانم دکتر سیده فاطمه طاهری که دکترای دندانپزشکی دارند.

✍ مخاطبان نتایج و پیام حاصل از طرح پژوهشی شما چه افراد/گروه‌هایی هستند؟

مهم‌ترین مخاطبان تصمیم‌گیرندگان سلامت دهان و دندان در کشور هستند. همچنین گروه‌های ارائه‌دهنده خدمات دندانپزشکی جامعه‌نگر هم مخاطب یافته‌های مطالعه می‌باشند.

✍ یک عنوان کوتاه، جذاب و قابل فهم برای مخاطبان که نمایانگر پیام اصلی پژوهش شما باشد، بیان کنید .

مداخله‌های مبتنی بر مشارکت مردم برای بهبود سلامت دهان و دندان

✍ پیام کلیدی پژوهش شما چیست؟

این مرور ۲۳ مطالعه را شناسایی کرد که در آن‌ها از مداخله‌های مبتنی بر مشارکت جامعه، مانند طراحی و اجرای مشترک، شناسایی دیدگاه‌ها، ارزشیابی و خود مشارکت به‌عنوان مداخله اصلی استفاده شده بود. این مداخلات موجب توانمندسازی، پایداری تغییرات، تقویت اعتماد، کاهش هزینه‌ها و توجه به نیازهای بومی می‌شوند، اما با چالش‌هایی مانند نیاز به منابع بیشتر، دشواری هماهنگی، مشکلات فرهنگی و ارزیابی همراه‌اند. موفقیت آن‌ها نیازمند توجه به ویژگی‌های اجتماعی، زیرساخت، منابع پایدار و آموزش است.

✍ پیام پژوهشی خود را در قالب زیر بسط دهید و بیان کنید که "چه کسی"، "چه چیزی"، "چرا" و "کجا" از نتایج پژوهش شما استفاده می‌کند.

• اهمیت و نوآوری موضوع

نوآوری این مطالعه در تأکید بر مشارکت فعال جامعه در تمامی مراحل شناسایی، طراحی، اجرا و ارزیابی مداخلات سلامت است، که برخلاف رویکردهای سنتی، پایداری تغییرات و اثرگذاری بلندمدت را تضمین می‌کند. همچنین، بررسی چالش‌ها و الزامات مدیریتی، مالی و فرهنگی، چشم‌انداز کاربردی و راهبردی برای موفقیت این مداخلات فراهم می‌آورد.

• موارد کاربرد نتایج طرح

مداخلات مبتنی بر مشارکت جامعه در ارتقای سلامت دهان و دندان باید به‌گونه‌ای طراحی شوند که تعامل فعال و مشارکت واقعی جامعه در شناسایی نیازها، طراحی، اجرا و ارزیابی برنامه‌ها را تسهیل کنند. توجه به ویژگی‌های فرهنگی و اجتماعی، تامین منابع مالی پایدار، آموزش مستمر و استفاده از فناوری‌های متناسب با جامعه برای افزایش اثربخشی ضروری است. همچنین ایجاد ساختارهای مدیریتی منسجم، مکانیزم‌های بازخورد و ارزیابی علمی به بهبود پایداری و کیفیت مداخلات کمک می‌کند. درگیر کردن بازیگران کلیدی در کل فرآیند، موفقیت را تضمین می‌کند.

دو تأثیر و یا کاربرد اصلی پژوهش شما چیست؟

تأثیر اول: مشارکت مردم در تدوین و اجرای مداخله‌های سلامت دهان و دندان، می‌تواند با شیوه‌های پایدار و کارا به بهبود سلامت به ویژه در گروه‌های آسیب‌پذیر کمک کند.

تأثیر دوم: با توجه به نیازهای محلی، شناسایی مهم‌ترین موانع مشارکت مردم در برنامه‌ریزی‌های سلامت دهان و دندان و تلاش برای رفع آنها اهمیت دارد.

محدودیت‌های شواهد و نتایج به دست آمده در طرح شما چه بوده است؟

مطالعه از نوع مروری بود و بیشترین محدودیت دسترسی به پایگاه‌های داده‌ای و اصل مقاله‌ها بود.

انجام چه پژوهش‌هایی را در ادامه تحقیق خود پیشنهاد می‌دهید که می‌تواند منجر به کاربردی‌تر شدن نتایج و تأثیر بیشتر یافته‌های شما شود؟

با توجه به اینکه موثر بودن مداخله‌های مبتنی بر مشارکت مردم در ارتقای سلامت دهان و دندان به صورت علمی و دقیق مشخص نشده است، بهتر است مطالعه‌های بیشتری برای توسعه روش‌های علمی ارزیابی اثربخشی و پایداری این مداخلات انجام شود. مطالعه‌های تجربی نیز برای طراحی و اجرای مداخله‌های مشابه در ایران پیشنهاد می‌شود.

ادامه مسیر کاربردی کردن یا اجرای پژوهش‌های آتی، به چه حمایت‌هایی از سمت مسوولین و نهادهای مرتبط نیاز دارد؟

برگزاری جلسه‌های تبادل نظر با مشارکت مدیریت‌ها و اداره‌های حوزه سلامت دهان و دندان و نیز واحدهای مرتبط با مشارکت جامعه، برای استقرار رویکردهای مبتنی بر مشارکت مردم در این حوزه نیاز است.

آیا نتایج طرح شما منجر به تغییری در ابعاد اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، آموزشی، ارزش‌های دینی یا قوانین سازمان غذا و دارو شده است؟

خیر

در صورتی که این طرح منتج به مقاله شده است لینک مقاله (ها) را اعلام کنید.

خیر

✍ اگر مخاطبان یا سایر پژوهشگران بخواهند با شما ارتباط برقرار کنند، مسیر ارتباطی شما چیست؟
hsajjadi@tums.ac.ir

✍ حداکثر چهار مرجع اصلی استفاده شده در طرح خود را ذکر نمایید:

1. Bath J, Wakerman J. Impact of community participation in primary health care: what is the evidence? Australian Journal of Primary Health. 2015;21(1):2-8.
2. Minkler M WN, editors. . Community-based participatory research for health: From process to outcomes: John Wiley & Sons; 2011
3. Grumbach K, Vargas RA, Fleisher P, Aragón TJ, Chung L, Chawla C, et al. Achieving health equity through community engagement in translating evidence to policy: The San Francisco health improvement partnership, 2010-2016. Prev Chronic Dis. 2017;14(3).

✍ در خاتمه، اگر توضیح یا نکته دیگری باقی مانده، بیان کنید.

شناسنامه خبر

عنوان طرح: مرور حیطه‌های مداخله‌های مبتنی بر مشارکت جامعه برای ارتقای سلامت دهان و دندان
 کد طرح: ۶۵۹۵۳
 مجری اصلی: دکتر حانیه سادات سجادی
 تاریخ اختتام: دی ۱۴۰۳
 لینک مقاله: -